

JOGSEGÉLY ÉS SZOCIÁLIS ÜGYINTÉZÉS

A ROMA POLGÁRJOGI ALAPÍTVÁNY HÁROM ÉVE

A Roma Polgárjogi Alapítvány (RPA) 1995 óta működik. Az alapítvány tevékenységének célja a magyarországi romák jogi-politikai, valamint társadalmi-gazdasági emancipációjának elősegítése.

Az alapítványi célok megvalósításáért felelős kuratórium 7 fős, jelenlegi tagjai: Debréné Daróczi Magda, Horváth Aladár (elnök), Iványi Gábor, Jancsó Miklós, Kozma Blanka. A kuratórium tagja volt közelmúltbeli haláláig Csalog Zsolt, valamint az összeférhetetlenség miatt lemondott Bogdán János. Az RPA tevékenységét rövid távú, „közvetlen” beavatkozások, illetve hosszabb távra szóló, „közvetett”, alapvetően kulturális orientációjú projektek keretében szervezi.

A „közvetlen” tevékenységek körébe az RPA budapesti és vidéki irodáiban nyújtott ingyenes jogsegélyszolgálat és szociális ügyintézés, illetve tanácsadás, valamint a helyi válságkezelés tartozik. A jogsegélyszolgálat tevékenysége a következőkből áll: szóbeli konzultáció, írásos ügyintézés, jogi képviselet, védelem.

A szociális ügyintézésen és tanácsadáson belül a következő szolgáltatásokat nyújtjuk: szóbeli konzultáció, felvilágosítás, írásos anyagok (kérvények, beadványok) elkészítése, konkrét ügyintézés, ügyfelek képviselete szociális ügyekben.

A helyi válságkezelés keretében egy, alkalmanként változó összetételű szakértői csoport az RPA elnökének vezetésével törekszik különböző helyi konfliktusok, válsághelyzetek megelőzésére, illetve hatóságos rendezésére.

A budapesti irodában egy főállású és egy rész-munkaidős jogtanácsos nyújt jogi segítséget. A jogi képviselet ellátását két ügyvéd állandó megbízással és többen eseti megbízással végzik. Három szociális munkás bonyolítja a szociális ügyintézését.

A működés kezdeti feltételeinek megteremtése után az RPA elindította országos irodahálózatának kiépítését. A már megnyitott, illetve a későbbiekben megnyitandó vidéki irodák szakmai profilját az RPA a budapesti irodához hasonlóan alakította ki: a fő tevékenységek ezekben az irodákban is az ingyenes jogsegélyszolgálat, valamint a szociális ügyintézés és tanácsadás. Az első vidéki iroda 1996 elején nyílt meg

Pécsen, majd ezt követte a debreceni, valamint a miskolci iroda megnyitása 1996 őszén, illetve decemberében. 1997-ben az RPA három további vidéki iroda megnyitását tervezi Nagykanizsán, Nyíregyházán, valamint Ózdon.

Az RPA tevékenységi körének másik meghatározó részét a „közvetett”, kulturális orientációjú projektek jelentik. Ezek a kezdeményezések – elképzeléseink szerint – hosszabb távúak, és elsősorban a magyarországi romák kulturális környezetének megváltoztatására irányulnak a romák önértékelésének pozitív irányba történő elmozdítása, valamint a nem roma társadalom negatív, előítéleteken alapuló, diszkriminatív gondolkodásának kritikája által.

A „Romaversitas” program olyan oktatásügyi kezdeményezés, mellyel az RPA szellemi (és a közeljövőben talán némi anyagi) támogatást nyújt roma főiskolásoknak és egyetemistáknak, egyrészt egy havonta-kéthavonta megrendezendő szemináriumsorozatot, „repülőegyetem” segítségével, másrészt tutori rendszer kiépítése által, melynek keretében különböző szakterületek és tudományos diszciplínák jeles képviselői irányítják a diákokból szerveződött munkacsoportok folyamatos működését.

A „Roma Café” projekt keretében az RPA kététhente találkozót szervez az Almássy Téri Szabadidőközpont Kávézójában, melyeken a magyarországi romák életéhez különböző módon kapcsolódó kérdéseket vitatnak meg oldottabb, informálisabb keretben.

A megvitatott témák igen változatosak: egy alkotmányjogi vitát esetleg egy néprajztudományi megbeszélés vagy éppenséggel egy művészeti témájú találkozó követ. A „Roma Café” összejövetelei mindenki számára nyitottak

Az RPA budapesti Válságkezelő és Jogvédő Irodája 1995 májusától folyamatosan végzi tevékenységét. Ezalatt 127 jogi esetben járt el (ez a szám nem tartalmazza azokat az eseteket, amikor ügyfeleinknek csak szóbeli konzultációt nyújtottunk). A 127 esetből 1996. október 31-én 74 volt lezárva, és 53 volt folyamatban. Pécsen 1996 januárjától ketten dolgoznak az RPA irodájában.